

דף צב.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' איפורי מזבח פ"ו ה"ה

בַּמָּה דְּבָרִים אֲמֹרִים בְּשִׁנְפָּסְלוֹ או שְׁנַטְמָאוֹ אַחַר
שְׁנַתְקַדְשׁוֹ בְּכָלִי שָׂרֵת. אֲבָל קִדְּם שְׁיַתְקַדְשׁוֹ בְּכָלִי אִם
נְטָמָאוֹ או נְפָסְלוֹ פּוֹדִין אוֹתָן. אֲבָל טְהוֹרִין אֵף עַל פִּי
שְׁעֵדִין לֹא קִדְשׁוֹ בְּכָלִי אֵין פּוֹדִין אוֹתָן חוּץ מִמְנַחַת
חוּטָא שְׁנַאָמַר בָּהּ 'מִחֻטָּאתוֹ' 'עַל חֻטָּאתוֹ' לוֹמַר שְׁמֵבִיא
חֻטָּאתוֹ מִדְּמֵי חֻטָּאתוֹ. לְפִיכָךְ קִדְּם שְׁתַּתְקַדְשׁ בְּכָלִי
שָׂרֵת הֵרִי הִיא כְּקִדְשֵׁת דָּמִים וּפּוֹדִין אוֹתָהּ אֵף עַל פִּי
שֶׁהִיא טְהוֹרָה. וְכָל הַנְּסָכִים שְׁנַטְמָאוֹ עוֹשֶׂה לָּהֶם מַעֲרָכָה
בְּפָנֵי עֶצְמָן וְשׁוֹרְפָן בַּמִּזְבֵּחַ:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"א

חֹמֶר בְּחֻטָּאת הַבְּהֵמָה מִשָּׂאָר קִדְשֵׁי קִדְשִׁים. שְׁדָּם חֻטָּאת
הַבְּהֵמָה שְׁנַתּוֹ מִן הַכָּלִי שֶׁקִּבֵּל בּוֹ הֵדָם קִדְּם הַזֵּיָה עַל

ל. כסף משנה: (ד-ה) הסולת והיין והשמן והלבונה וכו'. בד"א שנפסלו או שנטמאו אחר
שנתקדשו בכלי שרת וכו'. ברפ"ב דמנחות (דף ק'): המנחות והנסכים שנטמאו עד
שלא קדשו בכלי יש להם פדיון משקדשו בכלי אין להם פדיון העופות והעצים והלבונה
וכלי שרת שנטמאו אין להם פדיון שלא נאמר פדיון אלא בבהמה ובגמרא (דף ק"א) אמר
שמואל אפילו הם טהורים נפדים וכו' רב כהנא אמר טמאים נפדין טהורים אין נפדים וכן
אמר רבי אושעיא וכו'. איכא דאמרי אמר ר' אושעיא אפילו טהורים נפדים רבי אלעזר
אומר כולם טמאים נפדים טהורים אין נפדין חוץ מעשירית האיפה של מנחת חוטא שהרי
אמרה תורה מחטאתו ופסק כר"א דלישנא בתרא דאתי כרב כהנא ור' אושעיא דל"ק. ומה
שכתב רבינו שנאמר והעמיד והעריך כל שישנו בהעמדה נערך וכו': וכל הנסכים שנטמאו וכו'.
בסוף פרק כל התדיר (דף צ"ב):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הַבָּגֵד טָעוֹן כְּבוֹס בְּמִים בְּעֶזְרָה שֶׁנֶּאֱמַר 'וְאֲשֶׁר יִזָּה מִדָּמָה
עַל הַבָּגֵד אֲשֶׁר יִזָּה עָלֶיהָ תִּכְבֵּס בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ':

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ב

אֶחָד הַבָּגֵד וְאֶחָד הָעוֹר הָרַךְ וְאֶחָד הַשֵּׁק טָעוֹנִין כְּבוֹס.
אָבֵל הָעוֹר הַקָּשָׁה הָרִי הוּא כְּעֵץ וְגוֹרֵד הַדָּם מֵעַלְיוֹ מ.
וְאֶחָד דָּם חֲטָאת הַנֶּאֱכָלֶת אוֹ דָם חֲטָאת הַנִּשְׂרֶפֶת אָבֵל
לֹא דָם חֲטָאת הָעוֹף. שֶׁנֶּאֱמַר 'תִּשְׁחַט הַחֲטָאת' בְּנִשְׁחָטָת
הַכֶּתוּב מְדַבֵּר לֹא בְּנִמְלָקָת:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ג

חֲטָאת שֶׁנִּפְסְלָה : אֵין דָּמָה טָעוֹן כְּבוֹס. בֵּין שֶׁהִיָּתָה לָּהּ
שְׁעַת הַכֶּשֶׁר בֵּין שֶׁלֹּא הִיָּתָה לָּהּ שְׁעַת הַכֶּשֶׁר. אֵי זֶה הִיא
שֶׁהִיָּתָה לָּהּ שְׁעַת הַכֶּשֶׁר. שֶׁלָּנָה וְשֶׁנִּטְמָאת וְשֶׁיִּצְאָת חוּץ
לְעֶזְרָה. וְאֵי זֶה הִיא שֶׁלֹּא הִיָּתָה לָּהּ שְׁעַת הַכֶּשֶׁר. שֶׁנִּפְסְלָה
בְּשִׁחִיטָה אוֹ בְּזִרְיָקָת הַדָּם:

עין משפט הו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ג

עין לעיל עין משפט ג

מ. כסף משנה: (א-ב) חומר בחטאת הבהמה משאר קדשי קדשים וכו' עד טעונים כיבוס.
משנה בפרק דם חטאת (דף צ"ב). ומ"ש אבל העור הקשה הרי הוא כעץ וגורד הדם מעליו.
שם (דף צ"ד) אוקימתא דרבא. ומ"ש ואחד דם חטאת הנאכלת. משנה שם. ומ"ש אבל לא
חטאת העוף וכו'. שם בגמרא:

ג. כסף משנה: חטאת שנפסלה אין דמה טעון כיבוס וכו' עד וראוי לכיבוס. משנה שם:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

דף צב:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב הי"ט

הַכִּנִּיס דַּם חֲטָאת הָעוֹף • לַהֲיַכֵּל בְּצוּאָרָה הֲרִי זֶה סֶפֶק
אִם הַצּוּאָר חָשׁוּב כְּכֹלִי:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב הי"ח

חֲטָאת הָעוֹף שֶׁפְּרָכְסָה וְנִכְנְסָה לַהֲיַכֵּל כְּשֶׁרָה ע:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א הי"א

שְׁחָטָהּ בַּצָּפוֹן וּפְרָכְסָה וַיֵּצֵאת לְדָרוֹם • אֶפְלוּ הוֹצִיָאָה
לְדָרוֹם כְּשֶׁרָה. פְּרָכְסָה וַיֵּצֵאת לְדָרוֹם וְחָזְרָה לַצָּפוֹן וְאַחַר
כֵּן קִיַּבֵּל דָּמָה בַּצָּפוֹן כְּשֶׁרָה. וְכֵן קָדְשִׁים קָלִים שֶׁהָיוּ
בְּפָנִים וְעָמַד חוּץ לַעֲזָרָה וְהַכִּנִּיס יָדוֹ לְפָנִים וְשָׁחַט
שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה:

ס. כסף משנה: הכניס דם חטאת העוף וכו'. גם זה שם בעי ר' אבין חטאת העוף שהכניס דמה בצוארה בפנים מהו צוארה ככלי שרת דמי ומיפסיל או דילמא כצואר בהמה מדמה אמר רחמנא ולא בשרה. ופירש"י שהכניס דמה בצוארה בפנים בין מליקה להזיה מהו שתפסל משום וכל חטאת אשר יובא. ככלי שרת דמי שהרי לא הוזקקה בקבלת כלי וזהו כליה ומיפסיל בהכנסת הדם שהכניסה בכלי להיכל או דילמא וכו' ובהמה שהכניסה לפנים משנשחטה הוציאה וקיבל דמה לא מיפסלה דמדמה אמר רחמנא ולא שהכניסו עם בשרה עכ"ל ולא איפשיטא:

ע. כסף משנה: חטאת העוף שפרכסה ונכנסה להיכל כשירה. שם (דף צ"ב:):

פ. כסף משנה: שחטה בצפון ופרכסה כו'. שם פרכסה ויצתה לדרום וחזרה כשירה ופירש"י (משום) דאין פיסול יוצא אלא מתוך המחיצות והאי וחזרה לאו דוקא. ורבינו מפרש דהאי וחזרה איצטריך לאשמועינן שאם אחר שחזרה קיבל דמה בצפון כשירה ואם קיבל דמה עד שלא חזרה פשיטא דפסולה. ומ"ש אפי' הוציאה לדרום כשירה. בר"פ דם חטאת (דף צ"ב:):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"ב

נִשְׁפָּךְ דַּם חֲטָאת הָעוֹף וְאָסְפוּ. הָרִי זֶה סֶפֶק אִם הַכֶּלִי פוֹסֵל בְּדָמָה אוֹ אֵינוֹ פוֹסֵל. לְפִיכָךְ תִּשְׂרַף כָּכָל חֲטָאת הָעוֹף שֶׁהוּא סֶפֶק:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח ה"ט

נִתְּזוּ מִן הַבֶּגֶד לְבָגְד שְׁנֵי ק' אֵין הַבֶּגֶד הַשְּׁנַי טְעוֹן כְּבוֹס. נִתְּזוּ עַל בֶּגֶד טָמֵא אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס. נִתְּזוּ דַם הַחֲטָאת עַל

צ. כסף משנה: ומ"ש נשפך דם חטאת העוף ואספו וכו'. שם בעי רבי אבין נשפך על הרצפה ואספו מהו אצרוכי הוא דלא אצרכיה רחמנא כלי שרת והילכך אוספו וכשר או דילמא מיפסל פסל ביה רחמנא כלי שרת והילכך אוספו ופסול. ופירש"י נשפך על הרצפה מצואר העוף. אצרוכי הוא דלא אצרכיה רחמנא כלי שרת וצואר דידיה הוא במקום כלי שרת והלכך לאוספו כשר ולהזותו למזבח דה"ל כנשפך מן הכלי על הרצפה ואספו דכשר. א"ד מיפסל פסל ביה רחמנא כלי שרת דדוקא שייר ולא כתב ביה קבלה משום דבעי להזותו מן העוף עצמו למזבח וכ"ש ברצפה פוסלתו עכ"ל ולא איפשיטא. ומ"ש לפיכך תשרף וכו'. קאי גם להכניס דם חטאת העוף להיכל בצוארה ופשוט הוא:

ק. כסף משנה: ניתז מן הבגד וכו'. שם (דף צ"ב:) בעא מיניה לוי ניתז מבגד לבגד מהו מבגד קמא אידחי ליה בכיבוס או דילמא לא א"ל זו שאלה טעון כיבוס ממה נפשך אי אוספו וכשר הא כשר ואי אוספו ופסול כר"ע דאמר היתה לו שעת הכושר ונפסלה דמה טעון כיבוס. ופירש"י אידחי ליה לכיבוס וכו' (דכיון) דאיזקיק לכיבוס אידחי ליה [מתורת הזאה] ולא קרינן בה ראוי להזאה ולא בעי כיבוס האי אחרון. זו שאלה בניחותא יפה שאלת ואשיבך עליה. אי אוספו וכשר אע"ג דאיזקיק לכיבוס לא בטל מתורת דם וכו'. הא כשר וטעון האחרון כיבוס. ואת"ל שאם אוספו מהראשון פסול וכו' אנא כר"ע ס"ל דאמר היתה לה שעת הכושר לזריקה ונפסלה דמה טעון כיבוס והאי הרי בתחילתו בכלי נתקבל והיתה לו שעת הכושר ואח"כ נפסל בנפילתו על בגד הראשון עכ"ל. והשתא כיון דסתם לן תנא דלא כר"ע לא חיישינן למאן דאמר דס"ל כוותיה ועוד דבבעיא דאיתא התם בגמ' בסמוך משמע בהדיא דאמוראי בתראי לא סבירא להו כר"ע כיון דמספקא לן אי אוספו ופסיל בעיין לא איפשיטא ומיהו ק"ל נהי דלא איפשיטא בעיין מ"מ מספיקא ה"ל להחמיר ולהטעינו כיבוס ושמא יש לומר דכיבוס במקום קדוש אינו דרך כבוד כלפי מעלה ומספיקא לא מזלזלינן ביה. ויותר נכון לומר דכיון דסתם לן תנא דלא כר"ע ואמוראי בתראי נמי לא ס"ל כר"ע הא איפשיטא בעיין איפכא מלוי: ניתז על בגד טמא אינו טעון כיבוס. שם בעי

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

**הַבְּגָד וְנִתְּזוּ עַל דַּם הַחֲטָאת דָּם חֲלִין טְעוֹן כְּבוֹס. אָבֵל
אִם נִתְּזוּ דָּם הַחֲלִין תְּחִלָּה וְנִתְּזוּ עָלָיו דָּם הַחֲטָאת אֵינוֹ
טְעוֹן כְּבוֹס שֶׁהָרִי לֹא נִבְלַע בּוֹ:**

מיניה רמי בר חמא מרב חסדא ניתזו על בגד טמא מהו אמר רב הונא בריה דרב יהושע מדקא מיבעיא ליה הכי ש"מ היתה לו שעת הכושר ונפסלה אין דמה טעון כיבוס ה"מ בזה אחר זה אבל בבת אחת לא או דילמא לא שנא א"ל פלוגתא דר' אליעזר ורבנן וכדמתרין אביי דתניא ר"א אומר מי חטאת שנטמאו מטהרין שהרי נדה מזין עליה וכו'. במאי קא מיפלגי אמר אביי בדנין טומאה קדומה מטומאה שבאותה שעה קא מיפלגי מר סבר דנין ומר סבר אין דנין. ופירש"י ניתזו על בגד טמא ונטמא בנגיעתו בו מי הוי דם פסול כאילו נטמא קודם לכן ולא בעי כיבוס או דילמא כיון דבעידנא דנפל עליה אכתי כשר הוי והרי פסול דם וטעינת כיבוס לבגד באים כאחד כדמפרש ואזיל רב הונא בריה דרב יהושע. מדקא מיבעיא ליה הכי מכלל דפשיטא ליה בטמא קודם לכן דלא בעי כיבוס ואע"ג דהיתה לו שעת הכושר ש"מ סבר וכו' ומיהו היכא דפיסול דם ונפילת בגד באים כאחד מבעיא ליה הכי מי אמרינן ה"מ דפסולה אין דמה טעון כיבוס בזה אחר זה שנפסל ואח"כ ניתזו וכו'. מטהרים את האדם מטומאת מת כאילו לא נטמא שהרי נדה שנטמאת במת מזין עליה לפני טבילת נידתה וטובלת אחת בשביל שתי הטומאות וכו'. בדנין טומאה קדומה כגון מי חטאת לפני הזאתו מטומאה שבאותה שעה כגון הזאת נדה שטומאת המים והזאה באים כאחד קא מיפלגי ר"א סבר דנין ורבנן סברי אין דנין ולגבי ניתזו דם חטאת על בגד טמא דאיבעיא לן נמי פלוגתא דר"א ורבנן היא דלר"א אין טעון כיבוס דטומאה שבשעת נפילה כטומאה שלפני נפילה ולרבנן לא דמו אהדדי עכ"ל. וקשה דלפי זה ה"ל לרבינו לפסוק כרבנן דסברי בניתזו על בגד טמא טעון כיבוס וצ"ע. וכתב הר"י קורקוס ז"ל ואפשר שסובר רבינו שאין הדבר מוכרח דרבנן שאין דנין שם טומאה קדומה מטומאה שבאותה שעה לומר שמי חטאת שנטמאו יטהרו שמפני זה יסברו שאם ניתזו על בגד טמא שטעון כבוס שאפשר דלאו הא בהא תליא ומ"מ ודאי שר' אליעזר שדן שם טומאה קדומה מטומאת שעה ע"כ יסבור שגם כאן שאין טעון כיבוס כמו נפסל קודם שניתזו הילכך הכי נקטינן. או אפשר שגירסא אחרת או שיטה אחרת היתה לרבינו באותה סוגיא. או אולי לשון רבינו בספרים מוטעה והוא צריך להיות טעון כיבוס והוא היותר קרוב אצלי עכ"ל: ניתזו דם חטאת על הבגד וכו'. בס"פ דם חטאת (דף צ"ח:). ומ"ש אבל אם ניתזו דם החולין תחלה וניתזו עליו דם החטאת אינו טעון כיבוס וכו'. שם בעיא דאיפשיטא: